

Dato: 11. december 2018

Tlf. dir.: 4477 2693

E-mail: cho@balk.dk

Kontakt: Camilla Hoelstad Holm

Sagsid: 29.09.04-A00-2-18

Notat

Notatet er en beskrivelse samt evaluering af pilotprojektet under barnets første 1000 dage, som er gennemført i distrikt Skovlunde i 2018. Pilotprojektet er en del af budgetaftale 2018, og der er i budgetaftalen afsat midler til implementering af projektet i alle distrikter fra 2019 – 2021. På baggrund af evalueringen skal Børne- og Skoleudvalget godkende eventuelle anbefalinger til justeringer i indsatserne samt en udbredelse til alle distrikter i Ballerup Kommune.

Pilotprojektet involverer dagtilbud og sundhedspleje, som har samarbejdet om at gennemføre indsatser, der skal bidrage til den bedst mulige start i dagtilbud for familier.

Intentionen er at styrke det tværprofessionelle samarbejde og øge den faglige samt borgeroplevede kvalitet gennem de fælles indsatser. Alt dette til gavn for barnets trivsel, sundhed, udvikling og læring samt familiens trivsel.

Et bedre tværfagligt og forpligtende samarbejde skal desuden understøtte indsatserne "De første 1000 dage" og Fællesskabsmodellen ved at forbedre den tidlige opsporing.

Pilotprojektet afprøvede en ny struktur og systematik for barnets start i dagtilbud. Det bestod af de tre tiltag: Systematiseret overgangssamtale, ekstra besøg i mødregrupper samt forældretemaaftener.

I pilotprojektet skulle der deltage mindst 40 familier svarende til mindst 40 overleveringssamtaler, 5-6 mødregruppebesøg og 2 forældretemaaftener.

I perioden fra maj – 21. december 2018 fik 109 familier tilsendt spørgeskema og tilbudt overleveringssamtale. Der blev gennemført 64 overleveringssamtaler i dagtilbud med deltagelse af sundhedsplejerske frem til d. 21.12.2018 og der er planlagt samtaler i 2019. Der blev gennemført 10 mødregruppebesøg med deltagelse af pædagog og 1 forældretemaaften med 9 familier.

Der var følgende succeskriterier og resultatmål:

Succeskriterier

1. At mindst 40 forældre udfylder spørgeskemaet til overleveringssamtalen
2. At gennemføre mindst 40 overleveringssamtaler
3. At gennemføre mindst 5-6 mødregruppebesøg med sundhedsplejerske og pædagog

4. At afholde 2 forældretemaaftener

Resultatmål

1. At etablere et systematisk samarbejde mellem sundhedspleje og dagtilbud med relevant vidensdeling i forhold til barnets start i dagtilbud.
2. At udvikle et spørgeskema til forældrene om barnets trivsel, sundhed og udvikling til brug ved overleveringssamtalen.
3. At udvikle en metode til elektronisk udsendelse af spørgeskema til forældrene
4. At udvikle informationsmateriale til personalet i dagtilbud om overleveringssamtalen
5. At udarbejde en arbejdsgang (som er elektronisk understøttet for planlægning og afholdelse af overleveringssamtalerne, mødregruppebesøg og forældretemaaftener mellem sundhedsplejen og dagtilbud).
6. At udarbejde et program til mødregruppebesøg og forældretemaaftener

Indsatserne

Hver enkelt indsats i pilotprojektet er beskrevet nærmere i de følgende afsnit.

Overleveringssamtaler før pilotprojekt

Tidligere har overleveringssamtalen ofte været afholdt den samme dag, som barnet skal starte i dagtilbud. Desuden har samtalen nogle gange været inde på stuen og ikke i et mødelokale. Der har derfor været mange informationer, indtryk og følelser, som familien skulle forholde sig til på en gang, og det har ikke altid været optimalt i forhold til at skabe ro og holde fokus i samtalen.

Sundhedsplejerskerne har deltaget i ca. halvdelen af overleveringssamtalerne, der er blevet afholdt i kommunen. Der har været en meget forskellig fordeling på sundhedsplejerskens deltagelse børnehuse imellem. Nogle børnehuse har således meget ofte inviteret sundhedsplejersken med til overleveringssamtalen og i andre børnehuse har sundhedsplejerskerne sjældent deltaget.

Både pædagoger og sundhedsplejersker oplevede, at overleveringssamtalerne forløb meget forskelligt og ønskede en standard, som kunne være med til at højne kvaliteten og som i højere grad kunne bidrage til den tidlige opsporing og den bedst mulige start for barnet i dagtilbud. Projektgruppen var derfor enige om, at der var et forbedringspotentiale for overleveringssamtalerne og i at afprøve et nyt koncept, som er beskrevet i det følgende afsnit.

Nyt koncept for overleveringssamtaler

Sundhedsplejersken deltager i alle overleveringssamtale medmindre forældrene fravælger det, eller familien er tilflytter og ikke har en sundhedsplejerske i kommunen. Sundhedsplejerskenes deltagelse er desuden blevet udvidet til en time.

Udgangspunktet for overleveringssamtalen er et spørgeskema, som forældrene får tilsendt i e-boks inden barnets start i dagtilbud. Sundhedsplejen og dagtilbud har i fællesskab udviklet spørgeskemaet til forældrene, som omhandler barnets sundhed, trivsel og udvikling i forhold til barnets start i dagtilbud. Der er fx spørgsmål om søvnvaner, hvad barnet spiser og motorik. Spørgeskemaet giver forældrene tid til at reflektere over deres barns sundhed, udvikling og trivsel inden overleveringssamtalen. Herved er forældrene sporet ind på, hvad der er vigtigt for dem at tale om til overleveringssamtalen. Sundhedsplejersken informerer forældrene om spørgeskemaet, og hvad det skal bruges til i forbindelse med hjemmebesøget ved 5-6 måneder. Sundhedsplejersken kan på denne måde også støtte forældrene i at viderebringe relevant information til dagtilbud, som kan være svært at italesætte som

fx fødselsdepression. Da pædagog og sundhedsplejerske har adgang til spørgeskemaet kan de bedre forberede sig på mødet med familien.

Data fra spørgeskemaet vil kunne bruges til analyser, som kan synliggøre forskelle mellem distrikter og børnehuse. Det kan få betydning for hvilke indsatser, der skal prioriteres såvel for hele dagtilbud, det enkelte distrikt eller børnehus.

Samtalen foregår altid i et mødelokale. I samtalen deltager forældre med barnet, pædagog og sundhedsplejerske. Samtalen skal bidrage til at skabe tryghed for familien blandt andet ved, at der på en systematisk måde bliver overleveret viden om barnet fra forældrene til dagtilbud. Sundhedsplejersken, som har kendt familien fra barnet blev født er der for at bidrage med sundhedsfaglig viden samt støtte forældrene i at få relevant viden overleveret.

Da overleveringssamtalen bliver afholdt en måned før barnet skal starte i dagtilbud har familien mulighed for i de næste 4 uger at øve nye rutiner og bedre kunne forberede barnets start. Dette skulle gerne bidrage til, at det bliver nemmere for barn og forældre at vænne sig til rutinerne i dagtilbud, og at indkøringsperioden ikke bliver så svær for familien.

I samarbejde med digitaliseringssekretariatet er der indgået en aftale med firmaet Front Desk, som også står for bookingsystemet i Borgerservice. Fra efteråret 2018 blev det muligt at booke tider til overleveringssamtaler direkte i dette system. Dagtilbud lægger ledige tider ind, som sundhedsplejerskerne booker sammen med forældrene i forbindelse med hjemmebesøg. Bookingsystemet kostede 30.000 kr. at få etableret og derefter 10.000 kr. om året i drift.

Mødregruppebesøg ved pædagog og sundhedsplejerske

Når barnet er ca. 5 måneder arrangeres et mødregruppebesøg med deltagelse af sundhedsplejerske og pædagog. Formålet er at informere mødre om hverdagen i dagtilbud og bidrage til at barnet får så god en start som mulig. Der bliver fx talt om, hvad barnet skal kunne i dagtilbud, og hvordan familien kan forberede sig på start i dagtilbud. Sundhedsplejersken og pædagogen tager udgangspunkt i et program, der er inddelt i følgende emner; kost, søvn og motorik, se bilag 1. Mødrene informeres om det videre forløb med overleveringssamtale og samtalskema samt andre tværfaglige samarbejdspartnere i kommunen fx i Center for Børne- og Ungerådgivningen. Der bliver også spurgt ind til, hvornår børnene skal starte i dagtilbud af hensyn til placeringen af forældretemaafterne.

Forældretemaafterne ved pædagog og sundhedsplejerske

Forældretemaafteen blev afholdt fra kl. 17-19 på en hverdag, så begge forældre havde mulighed for at deltage. Der er fokus på barnets trivsel herunder både det pædagogiske arbejde og generel sundhed. Programmet var inddelt i 2 temaer. Det første er ved pædagog og handler om hverdagen i institutionen, hvor der blandt andet bliver vist en kort film. Pædagogen fortæller om hverdagen i institutionen og vejleder om, hvordan forældre kan forberede barnet til starten i daginstitutionen fx i forhold til søvnvaner og mad. Det andet tema er sygdom og hygiejne ved sundhedsplejerske om god håndhygiejne og mindselse af smitte. Der bliver fortalt om, hvordan simple metoder kan reducere antallet af barnets sygedage. Programmet for forældretemaafteen er vedlagt som bilag 2.

Organisering

Projektgruppe

Distriktsleder 0-5 års området i Skovlunde

Pædagogisk leder fra børnehuset Himmel og Hav

Pædagogisk leder fra børnehuset Ellekilde

Leder af sundhedsplejen
Projektleder fra Forebyggelsesenheden

Arbejdsgruppe

To sundhedsplejersker, der har distrikt Skovlunde
To pædagoger fra hhv. børnehuse Himmellund og Hav og Ellekilde
Projektleder fra Forebyggelsesenheden

Økonomi

Tallene er baseret på en gennemsnitlig timepris på 275 kr. for en sundhedsplejerske og 235 kr. for en pædagog.

Budget

Indsats	2018	2019	2020	2021
Kvalitetsløft af overleverings-samtalen og tidlig opsporing	10.000 kr. (Baseret på 40 børn)	125.750 kr. (Alle børn)	125.750 kr. (Alle børn)	125.750 kr. (Alle børn)
Fælles om en god start i dagtilbud - Mødregruppebesøg og forældretemaaftener	20.000 kr. (5 besøg og 2 forældretemaaftener)	120.000 kr. (Alle mødregrupper og 2 forældretemaaftener i hvert distrikt)	120.000 kr. (Alle mødregrupper og 2 forældretemaaftener i hvert distrikt)	120.000 kr. (Alle mødregrupper og 2 forældretemaaftener i hvert distrikt)
Overleverings-skemaer og arbejdsgange, kommunikationsmaterialer m.v.	80.000 kr.	40.000	0	0
I alt	110.000 kr.	285.750 kr.	245.750 kr.	245.750 kr.

Forbrug i 2018

Indsats	Budget 2018	Forbrug 2018
Kvalitetsløft af overleveringssamtalen og tidlig opsporing	10.000 kr. (Baseret på 40 børn)	26.400 kr. (Baseret på 64 børn á 1,5 time. Der er ikke fratrukket norm grundet pilotperiode).
Fælles om en god start i dagtilbud - Mødregruppebesøg og forældretemaaftener	20.000 kr. (baseret på 5 besøg og 2 forældretemaaftener)	35.500 kr. (dagtilbud) 3.000 kr. (dagtilbud – forplejning forældretemaaften) 8.500 kr. (shpl.) (baseret på 10 mødre-

		gruppebesøg og 1 forældretemaaften)
Overleveringsskemaer og arbejdsgange, kommunikationsmaterialer m.v.	80.000 kr.	33.000 kr. (Bookingsystem Front Desk) 3.600 kr. i adm. tid til udsendelse af spørgeskema i e-boks
Administrationstid		7.360 kroner (Der er ca. 30 minutters administrationstid per barn til planlægning af overleveringssamtalen)
I alt	110.000 kr.	117.360 kr.
Difference som er dækket ved egenfinansiering		7.360 kr.

Evaluering

Metode

Empirien til evalueringen er baseret på besvarelser af spørgeskemaer, der er sendt ud til forældre via e-boks samt semistrukturerede telefoninterviews med henholdsvis distriktsleder for dagtilbud samt to pædagoger fra dagtilbud samt leder og to medarbejdere fra sundhedsplejen.

Resultater

Spørgeskema

Evalueringsspørgsmålene blev sendt ud til de forældre, der havde udfyldt spørgeskemaet til overleveringssamtalen og deltaget i overleveringssamtalen med sundhedsplejerske og pædagog.

Der blev sendt evalueringsspørgsmål til 54 familier. Der er 39 forældre, der har svaret delvist, og 28 forældre, der har svaret på alle spørgsmål. Der var 10 spørgsmål i alt. Nedenstående er en opsummering af besvarelserne, som kan ses i bilag 4.

På spørgsmålet om udbyttet af overleveringssamtalen svarer forældrene meget forskelligt. Der er både forældre, som har fået et stort udbytte og forældre, som har fået et lille udbytte. På skalaen fra 1-5, hvor 5 er det største udbytte er gennemsnittet således 3,18.

17 forældre oplevede ikke, at der var et samarbejde mellem sundhedsplejerske og pædagog, og 12 oplevede, at der var et samarbejde.

Svarene på værdien af sundhedsplejerskens deltagelse i overleveringssamtalen er også spredte på skalaen fra 1-5 med et gennemsnit på 2,86. 10 forældre svarer at det gav en lille værdi (1 på skalaen) og 7 svarer, at det gav en stor værdi (5 på skalaen).

Ud af besvarelserne har 7 forældre deltaget i mødregruppebesøg med pædagog og svaret på graden af værdien for dem svinger over hele skalaen fra 1-5 med et gennemsnit over middel på 3,86.

En forælder har deltaget i forældretemaaftenen, og svaret at de fik et stort udbytte (5 på skalaen). Herudover har en familie givet en tilbagemelding på mail, hvor de vurderer deres udbytte til 3,5.

Der er 8 forældre, der har skrevet i kommentarfeltet. De giver stort set alle udtryk for, at det kun er nødvendigt med deltagelse af sundhedsplejerske i overleveringssamtalen, såfremt det er en familie med udfordringer. Alle kommentarerne er fra forældre, som ikke synes, de har nogle udfordringer i forhold til start i dagtilbud. Besvarelserne bærer nok præg af, ligesom andre spørgeskemaundersøgelser, at der er en højere svarprocent fra de ressourcestærke borgere.

Der er også et par kommentarer om, at overleveringssamtalen ikke var forberedt godt nok fra medarbejdernes side af. Dette kan hænge sammen med, at det er en ny arbejdsgang, og det tager tid før den er fuldt implementeret. Fx var der nogle gange i starten af pilotprojektet, hvor pædagogerne ikke havde fået adgang til spørgeskemaet inden samtalen.

Interviews

Interviews blev foretaget med de to sundhedsplejersker og de to pædagoger i arbejdsgruppen for pilotprojektet. Der blev fx spurgt ind til deres oplevelse af samarbejdet mellem de to faggrupper, om de har oplevet en bedre start i dagtilbud for de familier, der har indgået i pilotprojektet samt om informationen og kommunikation om pilotprojektet har været tilstrækkelig (herunder videoen om overleveringssamtalen) m.v.

Medarbejderne blev interviewet hver for sig og havde forinden fået input fra deres egen personalegruppe samt de andre børnehuse.

Interviews blev foretaget med distriktsleder for dagtilbud i Skovlunde og leder af sundhedsplejen. Der blev spurgt ind til samarbejdet på tværs, og hvad pilotprojektet har betydet for deres enheder fagligt og organisatorisk.

Det følgende er en opsummering af de væsentligste pointer fra de 6 interviews (en mere uddybende beskrivelse kan ses i bilag 6).

- Det er vigtigt med god tid til at informere om de forskellige tiltag i opstartsfasen i personalegrupperne.
- Der er enighed på tværs af de to enheder, om at spørgeskemaet giver struktur og ensartethed for samtalerne.
- Der er enighed om, at et fast koncept med dagsorden og systematik er med til at højne kvaliteten af overleveringssamtalen og overgangen for barnet.
- Sundhedsplejerskens deltagelse i overleveringssamtalen giver især mening, når det er familier med udfordringer.
- Pædagogens deltagelse i mødregruppebesøget er mest relevant for førstegangsfødende.
- Samarbejdet mellem sundhedsplejen og dagtilbud er blevet styrket.
- Der er nu en større forståelse og viden om hinandens fagligheder mellem sundhedsplejen og dagtilbud.
- Forældretemaaften virker til at være mest relevant for de familier, som ikke deltager i mødregrupper (dette er dog kun baseret på afholdelse af et arrangement).

Diskussion

De 3 succeskriterier for pilotprojektet er opfyldt. Succeskriteriet vedrørende forældretemaaften er kun delvist opfyldt, da der blev afholdt en frem for to. Årsagen var, at der ikke var nok familier, der tilmeldte sig. Grundet en intensiv rekrutteringsindsats fra sundhedsplejerskerne lykkedes det at få nok familier til, at der kunne blive afholdt en temaaften.

Af de 6 resultatmål er de fleste nået. Der mangler dog at blive aftalt en gangbar arbejdsgang til udsendelse af spørgeskema til forældrene. Informationsmateriale til overleveringssamtalen er i gang med at blive indarbejdet i dagtilbuds velkomstfolder og mødregruppebesøgene er lagt ind i bookingsystemet Front Desk ligesom overleveringssamtalerne.

Der er 21 forældre, der svarer, at de har fået et udbytte over middel af overleveringssamtalen. Det tyder derfor på, at metoden med spørgeskemaet som dagsorden bliver oplevet som relevant og brugbar hos en stor del af de forældre, der har svaret på evalueringsspørgsmålene.

For medarbejderne har det betydet et kvalitetsløft af overleveringssamtalerne, at der er en fast ramme og systematik for afholdelsen af dem. Spørgeskemaet er med til at afdække, om der er udfordringer med barnets sundhed, trivsel og udvikling og Før pilotprojektet blev der fx ikke altid talt om barnets sundhed på den helhedsorienterede måde, som der nu gør. Overleveringssamtalerne foregår nu også efter den samme struktur i hele distriktet, hvilket er med til at sikre en ensartet kvalitet på tværs af de 5 børnehuse.

Blandt besvarelserne fra forældre og medarbejdere er der enighed om at deltagelse af sundhedsplejerske i overleveringssamtalen giver mest mening, når det er familier med udfordringer. Den tidlige opsporing bliver dog sværere, hvis overleveringssamtalen i nuværende form ikke er for alle familier. Det er projektgruppens vurdering, at der vil være en større risiko for, at familier med udfordringer ikke bliver opsporet, hvis der ikke bliver afholdt overleveringssamtale med deltagelse af sundhedsplejerske. Projektgruppen har drøftet, om sundhedsplejerskerne sammen med forældrene kunne vurdere, om det er relevant, at sundhedsplejersken deltager i overleveringssamtalen. En anden mulighed er at sundhedsplejersken stadig deltager fast men kun i den første halve time, hvor sundhedsdelen er på dagsordenen. Herefter kan pædagogen overtage i forhold til hverdagen i institutionen. Den frigjorte halve time hos sundhedsplejersken kunne bruges til at hjælpe forældre, der har svært ved at udfylde spørgeskemaet til overleveringssamtalen. Der er fx meget få forældre med anden etnisk baggrund end dansk, der har udfyldt spørgeskemaet og deltaget i overleveringssamtale.

Konklusion og anbefalinger

På baggrund af resultaterne fra evalueringen og erfaringerne fra pilotprojektet anbefaler projektgruppen og arbejdsgruppegruppen at der arbejdes videre med følgende justeringer i forhold til en fuld implementering af indsatserne i Ballerup Kommune:

- Ved velfungerende familier deltager sundhedsplejersken den første halve time af overleveringssamtalen (og ikke en hel time). Den frigjorte tid bruges i stedet på at hjælpe forældre, der har svært ved at udfylde spørgeskemaet.
- Mødregruppebesøg med pædagog reduceres fra 2,5 til 2 timer (inkl. transport).
- Forældretemaaftenerne i den nuværende form bliver nedlagt.
- Formålet med overleveringssamtalen og sundhedsplejerskens deltagelse skal tydeliggøres for forældrene og fremgå af velkomstfolderen, der udleveres om dagtilbud.

- Der skal findes en løsning på udsendelse af spørgeskema til forældrene i e-boks med pladsanvisningen (lige nu er det sundhedsplejen, der gør det)
- Der skal laves en video mere om spørgeskemaet og overleveringssamtalen, som er målrettet forældrene. Den skal oversættes til arabisk og tyrkisk og evt. andre sprog. Videoen (link) sendes til forældrene via e-boks sammen med spørgeskemaet.
- Personalet i dagtilbud skal, hvis muligt, kunne tilføje noter (elektronisk) i spørgeskemaet under overleveringssamtalen, som forældrene har udfyldt.

Bilagliste

Bilag 1: Program for mødregruppebesøg ved 5-6 måneders besøg af pædagog og sundhedsplejerske

Bilag 2: Invitation til forældretemaaften- Fælles om en god start i Dagtilbud

Bilag 3: Brev til forældre med evalueringsspørgsmål

Bilag 4: Forældrenes besvarelser på evalueringsspørgsmål

Bilag 5: Forældres svar på evalueringsspørgsmål om forældretemaaftenen

Bilag 6: Semistrukturerede interviews med medarbejdere og ledere af dagtilbud og sundhedspleje

Bilag 1: Program for mødregruppebesøg ved 5-6 måneders besøg af pædagog og sundhedsplejerske

Ramme: ca. 2 timer i en af mødrenes hjem

Program

1. Præsentation
2. Formål med besøget
3. En typisk dag i dagtilbud
  - a. Kost
    - i. Overgangskost fra 6-9 mdr. Familiens mad fra 9 – 12 måneder
    - ii. Øve at spise og drikke selv fx med kop og spise med ske
    - iii. Konsistens og smagsvariation
    - iv. Sidde selv i en stol under måltidet, spise sammen med resten af familien – sociale aspekt
    - v. Spørgsmål
  - b. Søvn
    - i. Børnene sover i deres egen rytme i dagtilbud
    - ii. Gode putteritualer, sengen skal være et trygt sted
    - iii. Gode søvnvaner – der behøver ikke være stille
    - iv. Spørgsmål
  - c. Motorik
    - i. Læg barnet på maven
    - ii. Leg på gulvet

- iii. Spørgsmål
  - d. Andet
    - i. Der tages udgangspunkt i det enkelte barn
    - ii. Barnet har været passet af andre
- 4. Det videre forløb
  - a. Overleveringssamtale og samtaleskema
  - b. Forældretemaaften – husk at spørge, hvornår børnene skal starte i Dagtilbud
  - c. Information om tværfaglige samarbejdspartnere i kommunen
- 5. Hvad er det vigtigste I tager med jer fra dette besøg?

Bilag 2: Invitation til forældretemaaften- Fælles om en god start i Dagtilbud

Kom og hør hvordan I kan være med til at give jeres barn den bedst mulige start i daginstitutionen.

Der er fokus på barnets trivsel herunder både det pædagogiske arbejde og generel sundhed.

En pædagog fortæller om hverdagen i institutionen og vejleder om, hvordan I som forældre kan forberede barnet til starten i daginstitutionen fx i forhold til søvnvaner og mad.

Kom og hør hvordan I med simple metoder kan reducere antallet af barnets sygedage. Sundhedsplejersken sætter blandt andet fokus på god håndhygiejne og forebyggelse af smitte af sygdom.

Der serveres et let måltid undervejs.

I tilmelder jer til én af følgende datoer:

1. dato: D. 4. september 2018

Tidspunkt: Kl. 17 - 19

Sted: Ballerup Familiehus, Torvevej 21, 2740 Skovlunde

Hvem: Arrangementet er for mor, far og barnet, der skal starte i daginstitution.

Tilmelding: Senest en uge før til sundhedsplejerske Malene Stisen på sms til mobil nr. 6122 0831

2. dato: D. 1. oktober

Tidspunkt: Kl. 17 - 19

Sted: Ballerup Familiehus, Torvevej 21, 2740 Skovlunde

Hvem: Arrangementet er for mor, far og barnet, der skal starte i daginstitution

Tilmelding: Senest en uge før til sundhedsplejerske Rigmor Gjesing på sms til mobil nr. 4477 3864

Vi glæder os til at møde jer.

Med venlig hilsen

Dagtilbud og Sundhedsplejen i Ballerup Kommune

Bilag 3: Brev til forældre med evalueringsspørgsmål

Kære forælder

Vi vil gerne vide mere om din oplevelse med at deltage i overleveringssamtalen med sundhedsplejerske og pædagog, inden dit barns start i dagtilbud. Hvis du har haft besøg af sundhedsplejerske og pædagog i din mødregruppe og/eller deltaget i en forældretemaaften i Familiehuset, vil vi også gerne vide mere om dine oplevelser med det.

Vi håber, at du har lyst til at besvare spørgsmålene herunder. Dine svar er meget vigtige for os, da de skal bruges til evalueringen af indsatserne for en god overgang mellem hjem og dagtilbud. Dine svar er naturligvis anonyme.

Fristen for besvarelse er 8 hverdage fra modtagelsen af spørgeskemaet i din e-boks.

Du besvarer spørgeskemaet ved at følge dette link: XXXXXXXXXXXXX

Tusind tak for hjælpen!

Mvh.

Dagtilbud og Sundhedsplejen i Ballerup Kommune

Evalueringsspørgsmål til forældre

Forklaring af skala på 1-10: 1 er det mindste og 10 det højeste.

Sæt kryds ved køn:

Mand

Kvinde

1. *Var der noget, der overraskede dig, da du udfyldte spørgeskemaet om dit barn inden overleveringssamtalen i dagtilbud?*
Ja Nej
Hvis ja, hvad:
2. *På en skala fra 1-10, hvad var dit udbytte af overleveringssamtalen?*
3. *Havde du en oplevelse af, at der var et samarbejde mellem sundhedsplejersken og pædagogen i forbindelse med overleveringssamtalen?*
Ja Nej
4. *På en skala fra 1-10, hvad var værdien for dig, at sundhedsplejersken deltog i overleveringssamtalen?*
5. *Har du deltaget i mødregruppe med besøg af sundhedsplejerske og pædagog?*
Ja Nej
Hvis ja:
  - a. *På en skala fra 1-10, hvad var værdien for dig, at pædagogen deltog i mødregruppebesøget?*
6. *Har du deltaget i en forældretemaaften med pædagog og sundhedsplejerske?*
Ja Nej
Hvis ja:

a. På en skala fra 1-10, hvad var dit udbytte af forældretemaaftenen?

Bilag 4: Forældrenes besvarelser på evalueringsspørgsmål

Antal besvarelser i alt = 39

Komplette besvarelser = 28

1. Køn:

Mænd = 8, kvinder = 28

2. Var der nogle spørgsmål, der undrede dig, da du udfyldte spørgeskemaet om dit barn inden overleveringssamtalen i dagtilbud?

Ja = 3 svar, Nej = 26 svar

3. På en skala fra 1-5, hvad var dit udbytte af overleveringssamtalen? (1 er meget lille udbytte og 5 er meget stort udbytte)

1 = 3 svar, 2 = 4 svar, 3 = 10 svar, 4 = 7 svar, 5 = 4 svar, ikke svaret = 1 (Numerisk middelværdi 3.18 Standardafvigelse 1.19)

4. Havde du en oplevelse af, at der var et samarbejde mellem sundhedsplejersken og pædagogen i forbindelse med overleveringssamtalen?

Ja = 12 svar, Nej = 17 svar

5. På en skala fra 1-5, hvad var værdien for dig, at sundhedsplejersken deltog i overleveringssamtalen? (1 er meget lille værdi og 5 er meget stor værdi)

1 = 10 svar, 2 = 3 svar, 3 = 4 svar, 4 = 5 svar, 5 = 7 svar (Numerisk middelværdi 2.86 Standardafvigelse 1.64)

6. Har du deltaget i mødregruppe med besøg af sundhedsplejerske og pædagog?

Ja = 7, Nej = 22

7. På en skala fra 1-5, hvad var værdien for dig, at pædagogen deltog? (1 er meget lille værdi og 5 er meget stor værdi)

1 = 0 svar, 2 = 1 svar, 3 = 1 svar, 4 = 3 svar, 5 = 2 svar (Numerisk middelværdi 3.86 Standardafvigelse 1.07)

8. Har du deltaget i en forældretemaaften med pædagog og sundhedsplejerske?

Ja = 1 svar, Nej = 27 svar

9. På en skala fra 1-5, hvad var dit udbytte af forældretemaaftenen? (1 er meget lille udbytte og 5 er meget stort udbytte)

5 = 1 svar

10. Har du kommentarer eller forbedringsforslag, kan du skrive dem her:

8 har valgt at svare:

- Pædagogen skulle have bedre forberedelse og bedre tid da der var mangel pga sygdom i huset gik det meget ud over samtalen som blev noget mærkeligt halvt noget og med en slut kommentar vi tager resten når i er startede selv om vi har 2 andre børn i samme hus og kender pædagogen fra den gamle institution kunne det være rart at vi fik en fornemmes af der var styr på tingene.

- Pædagogen skulle have mere tid og styr på sagen selv om vi kende stedet og pædagogen da vi har haft børn på en anden stue
- Jeg synes det er en rigtig fin tanke med overgangsamtale med tilstedeværelse af sundhedsplejersken og pædagog men mener kun det er relevant der hvor der er ekstra behov eller været specielle udfordringer. Var hyggeligt nok sundhedsplejersken var til stede men følte egentlig ikke det var overflødig og var lidt forvirrende for samtalen med en ekstra fagperson, når der ikke var særlig hensyn eller behov ved indkøringen.
- Jeg kunne som sådan godt se værdien i samtalen, men at sundhedsplejersken var med, kunne jeg desværre ikke se så stor en mening med. Måske det giver mening ved de knap så godt stillede familier, men for vores vedkommende gav det ikke mening.
- Mine svar vil afspejle at jeg er andengangs mor, og har jo derfor været gennem møllen før. Mht. overleveringssamtalen, så kunne jeg slet ikke se grunden til at sundhedsplejersken skulle deltage. Der var ikke det store, som vi skulle tale om og hun var derfor bare "til stede". Det var hyggeligt med en samtale, men måske ikke så nødvendigt for vores vedkommende. Måske kunne man i stedet spørge forældrene, om der er et behov for en samtale og vurdere i samråd med sundhedsplejersken om hun "behøver" at deltage.
- Jeg synes ikke at det virkede som om hverken pædagog eller sundhedsplejersken vidste hvad der var meningen med at sundhedsplejersken deltog. SP deltog kun kort, og resten af mødet foregik kun mellem os og pædagog.
- Jeg tror at folk i andre situationer end mig ville få mere ud af overleveringssamtaler, men jeg havde prøvet indkøring før, da det var mit andet barn og havde desuden et nemt barn uden de store bekymringer omkring opstart. Så måske det i de fleste tilfælde var mere økonomisk med mødregruppebesøg eller forældretemaaftræf.
- Helt ærligt så ville en samtale imellem forældre og pædagog give lige så meget værdi. Sundhedsplejersken har jo alligevel kun set barnet 5 gange á en time inden.

Bilag 5: Forældres svar på evalueringsspørgsmål om forældretemaaftræffet

Spørgsmålene blev sendt ud til 9 familier.

Der er 1 familie, der har svaret:

1. På en skala fra 1-5, hvad var dit udbytte af forældretemaaftræffet?

Svar = 3,5

2. Har du andre kommentarer eller forbedringsforslag, kan du skrive dem her:

Første halvdel der handlede om håndhygiejne og sygedage, kunne godt være sagt på lidt kortere tid.

Brug tid på at få alle med på hvordan afstemningen virker - hvordan ved man om man har stemt på et spørgsmål?

Aftal hvem der siger hvad, til de forskellige slides - så er der et bedre flow.

Rigtig godt at høre pædagog fortælle om hverdagen og rutinerne i vuggesten (mad, søvn, leg osv.), når man intet kender til det. Og godt at få forslag til hvad vi kan gøre, for at forberede baby på at starte i vs. (barnevogn, larm, mad og være så selvstændig som muligt).

Spørgsmål	Svar
Hvordan var informationen (herunder videoen om overleveringssamtalen) om pilotprojektet, var du godt nok klædt på til opgaven?	<p>Nogle medarbejdere i sundhedsplejen synes, at de var klædt godt nok på til opgaven. Der blev sendt et internt informationsbrev ud fra lederen, og det var rigtig godt. Det gik dog lidt stærkt, og det var lederen oplevede at det ikke var helt muligt at nå at informere alle, da konceptet endnu ikke var helt på plads ved opstart.</p> <p>Fra pædagogerne er der også lidt forskellige tilbagemeldinger. Videoen til personalet var fin nok. Nogen oplevede at spørgeskemaet ikke hang sammen med videoen, og at de ikke blev informeret tilstrækkeligt om spørgeskemaet.</p> <p>Forslag: Det kunne være en god ide med en kopi af spørgeskemaet til hver stue, så det kan ses, hvad skemaet indeholder.</p> <p>Det er stadig en udfordring, at ikke alle ved, hvad skemaet indeholder og at det ikke er formidlet til alle, at det lægges i den røde mappe på børneintra. Opmærksomhed i forhold til at informere nye medarbejdere om indsatsen.</p>
Hvordan vurderer du værdien af spørgeskemaet, som familierne udfylder?	<p>Sundhedsplejen: Spørgeskemaet er en rigtig god måde at komme systematisk hele vejen rundt om barnet. Godt at forældrene får mulighed for at reflektere over deres barns udvikling m.v. i ro og mag inden samtalen. Forældrene får mulighed for at forberede sig på overleveringssamtalen.</p> <p>Skemaet er med til at målrette overleveringssamtalen mod det, der er vigtigt for familierne. Før var der ofte ingen dagsorden, og der blev meget snak, som ikke var relevant for sundhedsplejersken. Godt at samtalerne kommer ind i et fast rul, så sund-</p>

Jeg ville gerne have ingen eller helt kort pause, da babyerne er urolige på det sene tidspunkt og min bare skulle hjem at sove.

Måske man kunne afholde det tidligere på eftermiddagen.

Bilag 6: Semistrukturerede interviews med medarbejdere og ledere af dagtilbud og sundhedspleje

Varighed: ca. 30 minutter

Målgruppe: Sundhedsplejerske, pædagoger, leder af sundhedsplejen og distriktsleder for dagtilbud i Skovlunde

Ramme: Telefonisk eller ansigt til ansigt

	<p>hedsplejerskerne har mulighed for at forberede forældrene og guide dem i forhold til, hvad der er skal tales om.</p> <p>Dagtilbud: Spørgeskemaet sikrer, at der bliver en ensartethed for alle børn i alle børnehuse. Det er et støtteværktøj for pædagogen til forældre, der ikke er så talende. Det er især rigtig godt til de familier, hvor der er udfordringer. På den lange bane får vi ny viden i form af data fra spørgeskemaerne, som kan bruges til at målrette indsatser fremover. Det ligner meget det, der var i forvejen. Det er en kæmpe fordel, at det er udfyldt inden mødet med familien, så der er bedre mulighed for at forberede sig. Fint at forældrene kan skrive, hvis der er noget, som de vil tale om.</p>
Hvordan vurderer du værdien af overgangssamtalen med deltagelse af sundhedsplejerske?	<p>Sundhedsplejen: Det er godt med en struktur og dagsorden for samtalerne. Det giver rigtig god mening for de familier med udfordringer fx i forhold til motorik, søvn, fødselsdepression. Det er en god ramme for en afslutning og en start på noget nyt. Det giver en roligere start og en start som forældrene kan forberede sig på. Samtalen er en måned før, hvilket giver mulighed for refleksion, mulighed for at ændre på noget og stille spørgsmål inden start. Det er en faglig tilfredsstillende sikring af en vidensdeling fra sundhedsplejen til dagtilbud eller hjælpe forældre med at få det italesat på en systematisk måde. Ikke alle familier er klar over, hvad det kunne være relevant at informere dagtilbud om.</p> <p>Dagtilbud: Det er oplevet meget forskelligt blandt kollegerne. Sundhedsplejersken kan bringe viden ind i samtalen, som forældrene ikke har oplyst om i skemaet. Ved samtaler hvor der ikke er problemer, har det været unødvendigt. Måske kunne samtalen være i kortere tid, hvis sundhedsplejersken ved, at det er en velfungerende familie. Sundhedsplejersken behøver ikke være der, når der aftales indkøring, så ved velfungerende familier kunne sundhedsplejersken deltage den første halve time. Sundhedsplejerskens deltagelse giver tryk og tillid i samtalen. Forældre kan tale om emner og forhold i familien, som er aftalt på forhånd med sundhedsplejersken, som ellers ville være svære at få frem. Sundhedsplejersken kan således bringe relevant viden i spil og sikre, at der bliver talt om det, der er relevant på en tryk måde for forældrene. Mødrene er tryk ved sundhedsplejersken, så hvis der er noget særligt vigtigt, som dagtilbud skal vide,</p>

	<p>så er det aftalt med sundhedsplejerske og forældre, at det italesættes. Opmærksomhed på at familier med anden etnisk baggrund ikke får udfyldt skema og ikke deltager samtalen.</p>
<p>Hvordan vurderer du værdien af mødregruppebesøget med deltagelse af pædagog?</p>	<p>Sundhedsplejen: Rigtig godt, især til førstegangsfødende men mindre relevant for flergangsfødende. Pædagog og sundhedsplejerske har suppleret hinanden godt. Det har været et fint program. 1,25 eller 1,5 time ville nok være tilstrækkeligt frem for 2 timer. Det er vigtigt at sætte rammen for besøget. Det skal afvejes med ressourcer om det giver nok. Forslag: Det kunne være relevant med besøg af pædagog i nogle af de særlige mødregrupper som multietnisk mødregruppe.</p> <p>Dagtilbud: Det er positivt især i forhold til indkøring. Nogle forældre syntes, at det ikke var så relevant, hvis de havde større børn. Mest relevant for førstegangsfødende og måske kunne førstegangsfødende fra to mødregrupper slås sammen. Opmærksomhed på, at der ikke er så mange med anden etnisk baggrund, som deltager i almindelige mødregrupper.</p>
<p>Hvilken betydning har pilotprojektet haft for det tværfaglige samarbejde mellem pædagog og sundhedsplejerske?</p>	<p>Sundhedsplejen: Det tværfaglige samarbejde er blevet styrket, og vi har lært om hinandens fag. Det har haft stor betydning, og vi har fået øjnene op for, hvordan vi kan bruge hinanden. Der er kommet flere henvendelser til sundhedsplejen fra distrikt Skovlunde om faglige emner. Der er skabt en god relation. Det har været fantastisk at komme rundt i børnehuse og lære selve huset og personalet at kende. Det har skabt grobund for at blive bedre til at bruge hinanden og legitimere at dagtilbud kan kontakte sundhedsplejen for sparring m.v. ved sundhedsfaglige og trivselsmæssige spørgsmål.</p> <p>Dagtilbud: Der er blevet skabt en relation til sundhedsplejerskerne og pædagerne har fået ansigter på navne. Det er blevet nemmere at kontakte sundhedsplejen og samarbejdet er blevet tættere. Der er kommet en større åbenhed over for sundhedsplejen i børnehuse. Det har haft en kæmpe betydning. En masse viden bliver overleveret, og der er større forståelse for hinandens faglighed. Det kommer til at smitte af på samarbejdet i forbindelse med koordineringskonferencerne. Det er blevet tydeligt, at sundhedsplejerskerne kan andet end håndhygiejne og smitte.</p>

<p>Hvordan er du blevet beriget af samarbejdet med sundhedsplejen eller dagtilbud?</p>	<p>Sundhedsplejen: Pædagogerne har også meget viden om søvn, kost og motorik og det har været inspirerende med en ny fagkollega, og opdage noget nyt. Er blevet beriget på ledelsesplan og har sammen med sundhedsplejen udviklet nye arbejdsgange i ikke tidligere anvendte it-systemer for at optimere nye arbejdsgange. Der er skabt en god relation på ledelsesplan. Sundhedsplejen er blevet bedre rustet til at vejlede forældre om start i dagtilbud, da de har fået mere viden om børnehuse og deres hverdag. Sundhedsplejerskerne ved nu, hvad pædagogerne lægger vægt på og kan støtte forældrene i det.</p> <p>Dagtilbud: Det er blevet nemmere at sparre med sundhedsplejerskerne om kost og adfærd m.m. Dagtilbud har god gavn af den gode kontakt som sundhedsplejerskerne har til mødre. Der er forståelse for at viljen til at samarbejde er der. Sundhedsplejerskerne har et bredt blik og en holistisk tankegang på familierne. Sundhedsplejerskerne har været i familiernes hjem og kan vise vej i forhold til familiens ressourcer. Et barn er ikke kun et barn men en del af en familie og det er vigtigt at få forældredelen ind, hvilket sundhedsplejerskerne bidrager til.</p>
<p>Hvad har det betydet for hhv. personalet i dagtilbud og sundhedsplejen at være med i pilotprojektet?</p>	<p>Sundhedsplejen: Relationen til dagtilbud er blevet bedre. Kvaliteten af overgangssamtalen er blevet højnet, fordi der nu er afsat tid, og der er en standard for den. Tidligere beroede det på et individuelt skøn. Det har gjort at sundhedsplejerskerne er bedre rustet til samarbejdet og til at vejlede forældrene. Nogle synes, de har brugt meget tid på at koordinere aftaler men det er blevet bedre undervejs i pilotprojektet.</p> <p>Dagtilbud: Det har givet mulighed for at forberede sig på, hvad der skal spørges ind til i overleveringssamtalen. Dagtilbud kommer tidligere ind i samarbejdet med forældrene. Relationen til forældrene bliver skabt inden barnet skal starte. Det faste koncept sikrer en ensartethed i distriktet børnehuse imellem. Der er et bedre kendskab til børn og forældre, inden barnet starter.</p>
<p>Hvilken betydning synes du, at pilotprojektet har haft for kvaliteten af overgangen fra hjem til dagtilbud for familierne?</p>	<p>Sundhedsplejen: Det har højnet kvaliteten. Der er svære emner, der bliver italesat til dagtilbud. Det har bundet sundhedsplejen og dagtilbud sammen tværfagligt. Det har givet højere kvalitet, at det bliver gjort på</p>

	<p>samme måde i alle børnehuse og at der er en systematik.</p> <p>Det har givet et kæmpe løft og alle har været interesserede og syntes, at det har været et godt tilbud. Det har skabt tryghed, at sundhedsplejersken har deltaget. Udfordringer er blevet italesat på forhånd. Det giver rigtig god mening for de familier, hvor der har været udfordringer.</p> <p>Dagtilbud: Relationen er dannet inden barnet skal starte. Forældrene har mulighed for at reflektere og forberede sig inden barnet skal starte. Før foregik overleveringssamtalen på den dag, hvor barnet startede og der var rigtig meget som familien skulle forholde sig til på en gang. Sundhedsplejerskeren forbereder forældrene på overleveringssamtalen ved det sidste besøg i hjemmet ved 8-9 måneders alderen. Der er færre ting, der går under radaren og ikke bliver vidensdelt med dagtilbud såfremt sundhedsplejersken har et godt forhold til forældrene. Det giver mere kvalitet og en bedre start for barnet. Der er afsat tid til samtalen og der er rolige rammer. Det ville blive en anden snak, hvis familien dumpede ind på stuen. Et fast koncept med dagsorden og systematik er med til at løfte kvaliteten.</p>
<p>Vil du anbefale, at alle 3 dele af pilotprojektet, kun nogle af dem eller ingen, bliver udbredt til hele Ballerup Kommune?</p> <p>Forklar/uddyb dit svar</p>	<p>Sundhedsplejen: Helt sikkert overleveringssamtalen Forældretemaaften skal afprøves lidt flere gange og skal tilbydes bredt i hele kommunen. Opmærksomhed på mødregruppebesøget, som nok skal justeres.</p> <p>Dagtilbud: Alle 3 er gode tiltag. Vedrørende forældretemaaftenerne er det et spinkelt grundlag at vurdere ud fra et arrangement. Det virkede som om, at det var mest relevant for forældre, der ikke deltager i mødregrupper, især forældre med anden etnisk baggrund. Der skal gøres en ekstra indsats for at få fat på dem. Det hele skal udbredes og så evalueres efter et par år.</p> <p>Forældretemaaftenerne er der ikke grundlag nok for at kunne udtale sig om.</p>
<p>Har du forslag til forbedringer/udvikling af indsatserne i pilotprojektet?</p>	<p>Sundhedsplejen: Informere familierne systematisk om spørgeskema og overleveringssamtale samt mødregruppebesøg og forældretemaaften i form af pjece ved 4-6 måneders besøget. Tidspunktet for forældretemaaften skal flyttes, så det starter tidligere. Det faglige indhold på forældre-</p>

	<p>temaaften skal være fra kl. 16-17.30 og så sluttes der af med spisning fra kl. 17.30-18. Forældretemaaftenen er ressourcekrævende men det er godt med et tilbud, hvor fædrene kan komme med. Det kunne være en god ide, at rekruttere til forældretemaaften fra multietnisk mødregruppe. Der kunne ligeledes samarbejdes med bydelsmødrene om rekruttering.</p> <p>Besøg af pædagog i multietnisk mødregruppe og andre særlige mødregrupper er måske mere relevant end i de almindelige mødregrupper. Måske kunne det være en ide at samle førstegangsfødende fra flere mødregrupper til gangen med besøg af pædagog og så bruge de timer der bliver frigjort til at koble en pædagog på de særlige og mere sårbare mødregrupper.</p> <p>Sundhedsplejersken kunne deltage den første halve time ved velfungerende familier. Det skal vurderes forinden af sundhedsplejersken og informeres om ved starten af samtalen.</p> <p>Vedrørende videoen til personalet, så er sundhedsplejersken ikke så meget på i forhold til pædagogen, hvilket giver en ubalance. Det kunne være godt, hvis der også kunne refereres til de andre tilbud, som mødregruppebesøg og forældretemaaftenen i videoen.</p> <p>Det ville også være godt, hvis der kunne blive lavet en video målrettet forældrene, som kunne sendes ud sammen med spørgeskemaet.</p> <p>Dagtilbud: Opmærksomhed på hvordan det sikres, at forældre der ikke er digitale med fx forældre med anden etnisk baggrund som har udfordringer med sprog og kultur. En god løsning på et bookingsystem, så det bliver nemt at booke samtalerne. En holdbar løsning på udsendelsen af spørgeskemaet i e-boks til forældrene. Det er pt. sundhedsplejen, der gør det. Det kunne være oplagt, at det var pladsanvisningen, der gjorde det, da de alligevel sender ud til forældrene.</p>
Andet?	Dagtilbud: Håber det fortsætter. Det er et godt og spændende projekt.